«ҚАБЫЛДАНДЫ»

2022 жылы 26 тамыздың
№1 Педагогикалық кеңестің
хаттамасымен

«БЕКІТІЛДІ»

Ақмола облысы білім басқармасының
Аршалы ауданы бойынша білім бөлімі
Бірсуат ауылының Блял Тналин
атындағы жалпы орта білім беретін
мектебі» КММ
Директоры

___________________ С. Жакенова

«26» тамыз 2022 жыл

Ақмола облысы білім басқармасының Аршалы ауданы бойынша білім бөлімі Б. Тналин атындағы Бірсуат ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ шағын орталықтың «Болашақ» ортаңғы- ересек топтың

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2022 – 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАРЫ

Әзірледі тәрбиешілер: Оралбай С,
Әбдібек А.К

Бірсуат - 2022

Білім беру ұйымы: Аршалы ауданы бойынша білім бөлімі Б. Тналин атындағы Бірсуат ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ шағын орталық
Топ: «Болашақ» ортаңғы-ересек топ
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: Қыркүйек айы, 2022 жылы

Айы	**Ұйымдас-тырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**
Қыркүйек	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	1.Тапсырманы орындай отырып, сапқа тұру, жүру Бір-бірден тізбекпен жүгіру, жан-жаққа жүгіру. Жылдамдық және ептіліктерін. Еденде жатқан екі жіптің үстімен тіке жүруді. Қос аяқпен секіруге (аяқ бірге-аяқ алшақ) үйрету. 2.Сапқа тұру, жүру . Бір-бірден тізбекпен жүгіру,жан-жаққа жүгіру. Ойындарды ойнауға және жаттығуларды орындауға қызығушылықтарын арттыру . Орындықтан қойылған тақтайшалар аттап жүруді үйрету. Қос аяқпен секіруге (аяқ бірге- аяқ алшақ) жаттықтыру. 3.Сапқа тұру, жүру. Бір-бірден тізбекпен жүгіру,жан-жаққа жүгіру. Ойындарды ойнауға және жаттығуларды орындауға қызығушылықтарын арттыру. Орындықтан қойылған тақтайшалар аттап жүруді жаттықтыру. Шеңберге тұрып, кішкентай допты жоғары лақтыру, оны қағып алуды бекіту.
		1.Қысқа адымдар жасап жүру . Бір бағытта бүкіл топпен жүгіру.Жылдамдық және ептіліктерін дамыту. Бір орында тұрып қос аяқпен жіптен секіруді үйрету. Жан-жаққа еңбектеп жүруді үйрету. 2.Қысқа адымдар жасап жүру. Бір бағытта бүкіл топпен жүгіру. Жылдамдық және ептіліктерін дамыту. Бір - біріне қарама қарсы тұрып допты домалатуды үйрету. Жан -жаққа еңбектеп жүруді жаттықтыру. 3.Қысқа адымдар жасап жүру . Бір бағытта бүкіл топпен жүгіру. Бір орында тұрып қос аяқпен жіптен секіру жаттықтыру.
		Жылдамдық және ептіліктерін дамыту. Бір- біріне қарама- қарсы тұрып допты домалатуды бекіту.

		1.Бір колонада жүру. Алаң бойынша баяу жүгіру 2,5мин. Жылдамдық және ептіліктерін дамыту. Тіке жолмен еңбектеп жүру. Бір- біріне қарама- қарсы отырып допты домалатуды үйрету. 2.Бір колонада жүру. Алаң бойынша баяу жүгіру 2,5мин. Жылдамдық және ептіліктерін дамыту.Қол белде еденде жатқан жіптің үстімен жүру үйрету. Қос аяқтап текшені аттап, алға секіруді үйрету. 3.Бір колонада жүру. Алаң бойынша баяу жүгіру 2,5мин. Жылдамдық және ептіліктерін дамыту. Қол белде еденде жатқан жіптің үстімен жүруді жаттықтыру.Бір- біріне қарама- қарсы отырып допты домалатуды бекіту.
		1.Жүру түрлері жан-жаққа шышырап жүру. Бір-бірден тізбекпен жүгіру жан- жаққа шышырап жүгіру. Спортқа деген қызығушылықтарын арттыру.Аяқтың үшымен жіптің үстімен жүруді үйрету. Қос аяқпен алға секіріп жүруді үйрету. 2.Жүру түрлері жан-жаққа шышырап жүру. Бір-бірден тізбекпен жүгіру жан- жаққа шышырап жүгіру. Спортқа деген қызығушылықтарын арттыру. Қос аяқпен алға секіріп жүруді жаттықтыру. Допты домалатуды үйрету. 3.Жүру түрлері жан-жаққа шышырап жүру. Бір-бірден тізбекпен жүгіру жан- жаққа шышырап жүгіру. Спортқа деген қызығушылықтарын арттыру. Допты домалатуды жаттықтыру. Тіке жолмен еңбектеп жүруді үйрету.
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р,л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. **Сөздік қор.** Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту: тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың бөліктері мен бөлшектерін сөйлеуде қолдану. **Тілдің грамматикалық құрылымы** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдана білуге үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.**
		Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу.

	Көркем әдебиет	Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу. Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтуға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға баулу.
	Қазақ тілі аптасына 1рет	**Тілдік дамытушы орта.** Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттармен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуға және оларды талқылауға мүмкіндік беру. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. **Сөздік қор.** Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуге үйрету. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолдана білуге үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдер мен жауап беруге мүмкіндік беру
	Математика негіздері	**Жиын:** Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру. **Сан, санау.** 2-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. **Шама:** Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру.

		Ұзындығы, ені бойынша екі затты салыстыру **Геометриялық фигуралар.** Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) танып атай білуге үйрету. **Кеңістікті бағдарлау.** Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға -артқа, оңға -солға, жоғары - төмен). **Уақытты бағдарлау.** Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері туралы ұғымдарын кеңейту
	Сурет салу	Қоршаған ортаның әсемдігіне, қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына, тұрмыстық заттарға, ойыншықтарға қызығушылықты дамыту. Қазақ халқының сәндік –қолданбалы өнері туралы білімдерін кеңейту.
	Мүсіндеу	Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мүсіндеу. Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу.
	Жапсыру	Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Геометриялық пішіндерден ою-өрнектерді жапсыру дағдыларын қалыптастыру.
	Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру.** Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру. **Қағаздан құрастыру.** Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу. Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. Табиғи материалдардан жасалған бұйымдары мен таныстыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға
		мүмкіндік беру.

	Музыка (аптасына 2 рет)	Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру,музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту. **Музыка тыңдау.** Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). **Ән айту.** Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету,әнді созып,қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру **Музыкалық-ырғақты қимылдар.** Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру,марш сипатын ырғақты жүріспен беру. **Билер.** Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, Жеңіл,ырғақпен қозғалу;жұппен би қимылдарын орындау;билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану. Би қимылдарын,ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу(тәрбиешіні көмегімен).
	Қоршаған ортамен таныстыру	Баланың «Мен» бейнесін қалыптастыру. Баланы өсіп, жетілген ересек бала ретінде қабылдау, оның ойын ашық білдіруге мүмкіндік беру, келісім білдіру, жеке басын құрметтеу. Оның өсуі мен дамуы, өйткені, бүгіні және болашағы туралы түсініктерді қалыптастыру (« Мен кішкентай болдым, мен өсіп келемін, мен ересек боламын»). Мектеп туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (мектепке баруға ынтасын, қызығушылығын арттыру). Өзінің атын,тегін, жасын, жынысын атай білуге үйрету, өзін құрметтеуге, өз қадір-қасиетін сезінуге, өзіне деген сенімділікке тәрбиелеу. Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы білімдерін жетілдіру. Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын,отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үйрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелеу, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру.

Білім беру ұйымы: Аршалы ауданы бойынша білім бөлімі Б. Тналин атындағы Бірсуат ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ шағын орталық
Топ: «Болашақ» ортаңғы-ересек топ
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: Қазан айы, 2022 жылы

Айы	**Ұйымдастырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**
Қазан	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	1.Екі жіптің ортасымен жүруді үйрету. Қос аяқты қозғалып секіруді жаттықтыру. Балалар тепе – тендік сақтау үйрету; ойынға қызығушылықтарын тәрбилеу.Ойын барысында ынтымақтастыққа баулу; жылдамдық және ептіліктерін дамыту. 2.Допты қақпашаға қашықтығы (3м) домалатуды, қойылған гимнастикалық тақтайшаның астымен еңбектеп өту үйрету. Дене түзілісін бақылау. Тыс уақытта да ойнауға болатын бірнеше қимыл – қозғалыс ойындарын үйрету; ойын ережелерін сақтау. 3.Екі жіптің ортасымен жүруды үйрету. Қос аяқты қозғалып секіруді жаттықтыру. Балалар тепе – тендік сақтау үйрету; ойынға қызығушылықтарын тәрбилеу.Ойын барысында ынтымақтастыққа баулу; жылдамдық және ептіліктерін дамыту
		1.Нұсқаушының белгісі бойынша тоқтап жүруге және жүгіруге үйрету. Еңбектеп жүру мен жіптің астынан өтуді кезектестіріп орындауды үйрету;қолды белге қойып,арқаның үстімен жүруді үйрету; тепе- теңдікті сақтау қабілетін дамыту.Ойын ережелерін сақтауға үйрету 2.Бір қатармен жүру, арқандарды аттап жүруды жаттықтыру. Жан – жаққа шашырап жүру және жүгіру түрлерін үйрету. Қолды белге қойып,арқаның үстімен жүруді бекіту. Бір-біріне қарама-қарсы тұру, допты бір-біріне лақтыруды үйрету,белгіге назар аударып, жылдам жауап беру дағдысын қалыптастыру; лақтыруды жетілдіру. Бір қатармен жүру, арқандарды аттап жүру және арқанды аттап жүгіруді жаттықтыру. 3.Қолды белге қойып,арқаның үстімен жүруды, еңбектеп жүріп және жіптің астынан өтуды бекіту. Балаларда жұппен жүру, тізелерін көтеріп жүгіру дағдыларын бекіту; Қозғалыс белсенділігінің уақытын кеңейту.

		1.Бір орында тұрып секіріп айналуды, еңбектеп жүру және доғаның астынан өтуді үйрету. Тепе-тендік сақтап жүруге жаттықтыру. Негізгі қасиеттерді – шапшандық, ептілікті дамыту. 2.Бір орында тұрып секіріп айналуды бекіту. Кеглидін арасымен жыланша допты домалатуды үйрету. Жылдамдық және ептіліктерін дамыту.Қозғалыс белсенділігінің уақытын кеңейту. Қимыл- қозғалысты үйлесімді ету қабілетін дамыту. 3.Кеглидің арасымен жыланша допты домалатуды, енбектеп жүру және доғаның астынан өтуді бекіту. Технологиялық картадан тыс уақытта да ойнауға болатын бірнеше қимыл- қозғалыс ойындарын үйрету.
		1.Допты алға домалатып, доптың артынан жүгіруды үйрету. Көзмөлшерін дамыту және табан бұлшықеттерін нығайту.Жылдамдық және ептіліктерін дамыту.Басымен допты итеріп, еңбектеп жүруды (кашық-3-4м) үйрету. Еңбектеу кезінде қол мен аяқтың қимылдарын үйлестіре білуге, Берілген белгіге көңіл аудару, қимыл-қозғалысты белгі бойынша орындау қабілеттерін жетілдіру. 2.Жатқан жіптің үстімен қапшықшаны басына қойып жүруды үйрету. Тепе – теңдік сақтау қабілетін дамыту. Басымен допты итеріп, еңбектеп жүруді (кашық-3-4м) бекіту. Ұсақ сезім мүшелерін дамыту. Достық қарым- қатынасқа тәрбиелеу. Көзмөлшері мен ептілікті дамыту. 3.Жатқан жіптің үстімен қапшықшаны басына қойып жүруді, допты алға домалатып, доптың артынан жүгіруді бекіту. Негізгі қасиеттерді- шапшаңдық, ептілікті дамыту.Қимылды белгілі тәсілмен, белгіленген бағытта нұскау бойынша бастап, орындап, аяқтауға тәрбиелеу. Музыкаға деген әсерленушілік сезімін бекіту. Дене бітімінің дұрыс дамуын қадағалау.
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. **Сөздік қор.** Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттармен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалар мен талқылау. Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктер мен толықтыру.

		Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдер мен байланыстыруға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету. Түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға үйрету.
	Көркем әдебиет	Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу. Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтуға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтау. Халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру.
	Қазақ тілі аптасына 1 рет	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. **Сөздік қор.** Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттармен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалар мен талқылау. Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктер мен толықтыру. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдер мен байланыстыруға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.**

		Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету. Түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға үйрету.
	Математика негіздері	Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу. Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтуға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтау. Халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру.
	Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа. Балалардың гүлдер, қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстерімен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр, қызғылт сары, ашық жасыл реңктер мен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру). Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояу. Қоршаған ортаның әсемдігіне, қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына, киіз үйге, оның жабдықтарына, тұрмыстық заттарға, ойыншықтарға, сәндік-қолданбалы өнерге қызығушылықты дамыту. Дөңгелек, шаршы пішіндегі қазақ оюларының элементтерін:«қызғалдақ», «ирек», суретін салу, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтау. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау.

	Мүсіндеу	Әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мүсіндеу. Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндеу, оларды орналастыру,пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы,үшбұрыш пішіндег қазақ оюларының элементтері мен безендіру. Кескішті қолдануды үйрету, оның көмегімен жасалған бұйымды безендіруге ынталандыру
	Жапсыру	Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Түзу сызық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды қиюды үйрету. Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылысопақша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көкөністерді, гүлдерді,оюларды қиюда қолдану.Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегі мен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып безендіру дағдыларын дамыту. Шығармашылық қиялды дамыту. Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.
	Құрастыру	Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру. Құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атау, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау.
	Музыка (аптасына 2 рет)	**Музыка тыңдау.** Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу. **Ән айту.** Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету,әнді созып,қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу(тәрбиешіні көмегімен). **Музыкалық-ырғақты қимылдар.**

		Биқимылдарын,ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру,марш сипатын ырғақты жүріспен беру,музыканы қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; **Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.** Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Балалар музыкалық аспаптарын тану және атау. Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру,қимылдарды өзгерту,музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу.
	Қоршаған ортамен таныстыру	Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр,тұман, қар, бұршақ, кемпірқосақ, боран) кеңейту. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар,жаңбыр жауды, жел соқты),соғансәйкес киіну. Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып,жапырақтар түсті, күннің суықтығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау. Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабақ, жапырақ, гүл, тұқым) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Өсімдіктердің жіктелуі туралы түсініктерді кеңейту: жемістер, көкөністер, жидектер (орман, бақша), гүлдер (бөлме, бақша, шабындық), бұталар және ағаштар (бақша, орман). Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру. Отанымыз – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті және мақтаныш сезімін ояту. Балаларды мемлекеттік мерекелерге қатысуға баулу. Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу.

Білім беру ұйымы: Аршалы ауданы бойынша білім бөлімі Б. Тналин атындағы Бірсуат ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ шағын орталық
Топ: «Болашақ» ортаңғы-ересек топ
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: Қараша айы, 2022 жылы

Айы	**Ұйымдас-тырылғаніс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**
Қараша	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	1. Нұсқаушының белгісі бойынша бағытты ауыстырып жүру және жүгіруді жаттықтыру. Негізгі қасиеттерді – шапшандық,ептілікті дамыту. Жатқан жіптің үстімен қапшықшаны басына қойып жүруді; гимнастикалық орындық секіріп міну және одан секіріп түсуді үйрету. Тепе – тендік сақтау қабілетін; қимыл қозғалысты үйлесімді ету қаблеттерін дамыту .Қозғалыс белсенділігінің уақытын кенейту 2. Үлкен адым жасап екі жіптің ортасымен жүруді; Дізеге сүйеніп бір біріне допты домалатуді үйрету. Нұсқаушының берген бегісіне қарай жылдам әрекет етуге үйрету. Тепе-теңдік сақтап жүруге жаттықтыру. Негізгі қасиеттерді – шапшандық, ептілікті дамыту.

		3. Жатқан жіптің үстімен қапшықшаны басына қойып жүруді; гимнастикалық орындық секіріп міну және одан секіріп түсуді қайталау. Негізгі қасиеттерді – шапшандық, ептілікті дамыту. Балалардың бір – біріне көңіл аударуына , ынтымақтаса ойнауына көңіл бөлу
		1.Гимнастикалық орындық үстінде етпетінен жатып, ішпен тартылуды; төрт аяқтап жүру 4-6м үйрету. Балаларды тепе – тендік сақтау үйрету; ойынға қызығушылықтарын тәрбиелеу. Жылдамдық, ептілік және күштілік қасиеттерін дамыту Қимыл – қозғалыс ойындарын ойнату арқылы балалардың зейіндерін дамыту 2.Допты жоғары лақтырып, екі қолымен қағып алуды; гимнастикалық орындық үстінде етпетінен жатып, ішпен тартылуды үйрету. Лақтыру күшін және көзбен мөлшерлей білуді дамыту. Ойындарды ойнау және жаттығуларды орындау барысында ұжымдық қимыл – әрекеттердің үйлесімділігін дамыту; шапшандылық, ептілік, төзімділік сияқты қасиеттерді дамыту. Ұжым болып әрекет етуге, ұйымшылыққа тәрбилеу 3.Төрт аяқтап жүруді; допты жоғары лақтырып, екі қолымен қағып алуді бекіту. Бір-бірлеп тізбекте жүру білігін және жүгіру дағдысын бекіту; негізгі қасиеттерді – шапшандық, ептілікті дамыту. Балалардың бір – біріне көңіл аударуына, ынтымақтаса ойнауына көңіл бөлу.
		1. Допты жоғары лақтырып, екі қолымен қағып алуды дамыту. Еңбектеу мен шығыршықтан еңбектеп өтуді кезектестіріп орындауды үйрету. Бір қатарлы сапта жүруді;ысқырық бойынша бастаушыны өзгертіп жүруді жаттықтыру. Берілген белгіге көңіл аудару, қимыл- қозғалысты белгі бойынша орындау қабілеттерін жетілдіру. Достық қарым- қатынасқа тәрбиелеу. Көзмөлшері мен ептілікті дамыту. 2. Аяқтың ұшымен жүре тұрып, табанмен жүруге көшуді; шығыршықтан жанымен өтуді үйрету. Тепе-тендік сақтау және бағдарлай білу біліктерін дамыту. Негізгі қасиеттерді – шапшандық, ептілікті дамыту. Балалардың бір – біріне көңіл аударуына , ынтымақтаса ойнауына көңіл бөлу. 3. Допты жоғары лақтырып, екі қолымен қағып алуды; аяқтың ұшымен жүре тұрып, табанмен жүруге көшуді бекіту. Допты лақтыруды және қағып алуды бірнеше рет қайталау. Берілген белгіге көңіл аудару, қимыл-қозғалысты белгі бойынша орындау қабілеттерін жетілдіру. Достық қарым- қатынасқа тәрбиелеу. Көзмөлшері мен ептілікті дамыту.
		1. Балаларды жүріп бара жатып педагогтің белгісі бойынша тапсырмаларды орындауға жаттықтыру Гимнастикалық орындық үстінде сүйеу қадамен жүруді; допты еденге ұрып оны екі қолмен қағып алуды үйрету. Балалардың жылдамдық қассиеттерін дамыту; сенімді қатынастарды нығайтуға бағыттау. 2. Ирелендеп жіптің үстінде жүруді; бір орында тұрып жоғарға екі аяқ қосып секіруді үйрету. Жіптің үстімен жүргенде тепе-тендікті сақтауға, дене жаттығуларын үнемі жасауға дағдыландыру. Нұсқаушының берген бегісіне қарай жылдам әрекет етуге жаттықтыру. 3. Гимнастикалық орындық үстінде сүйеу қадаммен жүруді; допты еденге ұрып оны екі қолмен қағып алуды бекіту. Бірігіп ойнауға тәрбиелеу; белгі бойынша әрекет ету дағдасын бекіту.

	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету. **Сөздік қор.** Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау. **Тілдің грамматикалық құрылымы**. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде атау. **Байланыстырып сөйлеу.** Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде
		бейнелеген суреттері бойынша әңгімелер құрастыруға, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар туралы ақпаратты талқылауға баулу.
	Көркем әдебиет	Әдеби шығармаларды мұқият тыңдау, кейіпкерлерге жанашырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, жұмбақ шешу.
	Қазақ тілі аптасына 1рет	**Тілдік дамытушы орта**. Дыбыстық сөйлеу мәдениеті. Ұжымдық әңгімеге қатысуға, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын анық сөйлей білуді дамыту Қазақ тіліне тән ү, ұ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. **Сөздік қор**. Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, табиғат құбылыстарын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. Тілдің грамматикалық құрылымы. Үлгі бойынша жай сөйлемдер құра білуге үйрету. **Байланыстырып сөйлеу**. Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы сөйлеммен жауап беру.

	Математика негіздері	**Сан, санау**. 3-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беру. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тең ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. 3 көлемінде тура санауға жаттықтыру. **Шама**. Биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып,заттарды салыстыру. **Геометриялық фигуралар**. Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және дене кубты танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу,сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, жоғары-төмен). **Кеңістікті бағдарлау**. Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа,
		оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыру. **Уақытты бағдарлау.** Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері туралы ұғымдарын кеңейту.
	Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу . Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты қолдау.
	Мүсіндеу	Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру.Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдану. Заттардың (жануарлар, құстар) толық пішіні пайда болғанға дейін мүсіндеу.
	Жапсыру	Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Түзу сызық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды қиюды үйрету.Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді қиюда қолдану.
	Құрастыру	Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру, құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атау, оларды сапасы, көлемімен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру

	Музыка (аптасына 2 рет)	**Музыка тыңдау.**Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. **Ән айту.** Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). Би қимылдарын, ойын музыкалық әрекеттерін орындауға қызығушылықтарын арттыру. **Музыкалық-ырғақты қимылдар**. қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу. **Балалар музыкалық аспаптарында ойнау**. Ағаш қасықтармен, барабан және металлофонмен қарапайым
		әуендерді ойнау. Балалар музыкалық аспаптарын тану және атау. **Билер.** Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету. Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану. Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырата білу, атрибуттармен би қимылдарын орындау.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Жануарлар әлемі.** Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту. Жабайы аңдар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту. Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде – көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста - құстарды қоректендірудің қажеттігі, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау.

Білім беру ұйымы: Аршалы ауданы бойынша білім бөлімі Б. Тналин атындағы Бірсуат ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ шағын орталық
Топ: «Болашақ» ортаңғы-ересек топ
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: Желтоқсан айы, 2022 жылы

Айы	**Ұйымдас-тырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**
Желтоқсан	Дене шынықтыру	1.Жүгіріп келіп жоғарға секіру колмен затты тигізуді; допты еденге ұрып оны екі қолмен қағып алуды үйрету. Допты еденге ұрып оны екі қолмен қағып алу бірнеше рет қайталау. Қимыл- қозғалыс үйлесімділігін

	(аптасына 3 рет)	дамытуға ықпал ету; кеңістікте бағдарлану білігін қалыптастыру.Шапшаңдық,ептілік, төзімділік сияқты қасиеттерді дамыту. 2.Еңбектеп жүру және заттың арасымен ирелеңдеп өтуды үйрету; допты еденге ұрып оны екі қолмен қағып алуды дамыту. Шашырап жұптасып жүру мен жүгіруге жаттықтыру.Жылдамдық жәнеептіліктерін дамыту. Ойындарды ойнауға және жаттығуларды орындауға қызығушылықтарын арттыру. 3.Жүгіріп келіп жоғарға секіру колмен затты тигізуді; еңбектеп жүру және заттың арасымен ирелеңдеп өтуді жаттықтыру. Ойын ережелерін сақтауға үйрету. Балалардың зейінін дамыту; қимыл- қозғалыс тәжірибесін дамыту.
		1.Гимнастикалық орындық үстімен аяқтың ұшымен жүруды; басымен допты итеріп, еңбектеп өтуді (кашық- 3-4м) үйрету. Төрттағандап еңбектеу кезінде, еңбектеуде бас, қол мен аяқтың, қимылдарын үйлестіре білуді, ұсақ сезім мүшелерін дамыту Тепе-теңдікті сақтапуға, дене жаттығуларын үнемі жасауға дағдыландыру. Ұйымшылыққа тәрбилеу, шашыраңқы жүру мен жүгіру дағдыларын бекіту. 2.Гимнастикалық орындық жүріп, ортасында отырып тұруды; допты жоғары лақтырып, екі қолымен қағып алуды үйрету. Дене түзілісін бақылау.Доптың ұшуына дұрыс траектория беру, қолдарын екпінді қимылмен жаза білуді бекіту.Тепе-теңдікті сақтауға, дене жаттығуларын үнемі жасауға дағдырландыру. Бұлшықеттер мен қол- аяқтың үйлесімді қимылын дамыту. 3.Гимнастикалық орындық үстімен аяқтың ұшымен жүруды; басымен допты итеріп, еңбектеп өтуды (кашық- 3-4м) дамыту. Ұсақ сезім (моторика) мүшелерін дамыту.Негізгі қасиеттерді – шапшаңдық,ептілікті дамыту.
		1.Қос аяқтап жылжып арқаннан секіруді; құм салынған қапшықшаны оң,сол қолмен алысқа лақтыруды үйрету. Тепе- теңдікті сақтау және бағдарлай білу біліктерін дамыту. Оң және сол қолмен алысқа лақтыруға үйрету; балалардың біріне- бірі көңіл аударына, ынтымақтаста ойнауына көңіл бөлу. Негізгі қасиеттерді- шапшаңдық,ептілікті дамыту. 2.Допты басынан асырып лақтыруды үйрету; қос аяқтап жылжып арқаннан секіруды дамыту. Қимылды ырғақпен жеңіл, еркін, қол мен аяқтың қимылдарын үйлестіре орындау қабілеттерін қалыптастыру.Қимыл-қозғалыс сапасын,ептілік, шапшаңдық, икемділік қабілеттерін жаттықтыру 3.Құм салынған қапшықшаны оң,сол қолмен алысқа лақтыруды дамыту; қос аяқтап жылжып арқаннан секіруды қайталау. Қимыл- қозғалыс сапасын,ептілік, шапшаңдық, икемділік қабілеттерін жаттықтыру. Ұйымшылыққа тәрбилеу, шашыраңқы жүру мен жүгіру дағдырларын бекіту.
		1.Жатқан жіптің үстімен қапшықшаны басына қойып жүруді; керілген жіптің астынан өтуді үйрету. Бір қалыпты тепе-теңдік сақтауды қалыптастыру. Ойында жолдастық сезімге тәрбиелеу. Бұлшықеттер мен қол-аяқтың үйлесімді қимылын дамыту. Қимыл- қозғалыс сапасын,ептілік, шапшаңдық, икемділік қабілеттерін жаттықтыру 2.Жатқан жіптің үстімен қапшықшаны басына қойып жүруді қайталау; таспанын астынан аякты жартылай бүгіп өтуді үйрету. Бейнелі қимыл бере білу, тепе- теңдік сақтау,ептілік пен төзімділік қабілеттерін жаттықтыру.Қимыл үйлесімділігін, саптізбекте өз орнын таба білу қабілеттерін қалыптастыру. 3.Керілген жіптіі астынан өтуды қайталау; гимнастикалық орындық үстімен затты аттап жүруді үйрету. Ойын ережелерін білу және накты орындауға дағдыландыру.

	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. **Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту**: Ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін мен жаңылтпаштар айтқызу Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету **Сөздік қор.** Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану. Сөздік қордымағынасы қарама- қарсы антоним сөздермен байыту. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және
		көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырып сөйлеу**. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету.
	Көркем әдебиет	Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтуға, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпақтарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сақтауға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға баулу. Мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға баулу. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдану.

	Қазақ тілі аптасына 1 рет	**Тілдік дамытушы орта**. Ұжымдық әңгімеге қатысуға, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге, бейнелеу құралдарын қолдану. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды анық сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән қ,ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. **Сөздік қор**. Қоршаған ортадағы заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. Туыстық қарым-қатынасты білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің отбасындағы қызықты оқиғалар туралы айтуға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы**.Жай сөйлемдер құра білуге үйрету. Өз ойын жай сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. Байланыстырып сөйлеу. Ойыншықтарды 4-5 сөйлеммен сипаттау.

	Математика негіздері	**Жиын.** Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу **Сан, санау**. 4-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тең ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. 4 көлемінде тура және кері санауға жаттықтыру. **Шама.** Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыру, салыстыру . **Геометриялық фигуралар.** Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен). **Кеңістікті бағдарлау.** Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр). **Уақытты бағдарлау.** Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту.

	Сурет салу	Қоршаған ортаның әсемдігіне, қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына, киіз үйге, оның жабдықтарына, тұрмыстық заттарға, ойыншықтарға, сәндік-қолданбалы өнерге қызығушылықты дамыту. Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. Дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты», «құс тұмсық», «ботакөз» суретін салу, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтау Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты қолдау. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу.
	Мүсіндеу	Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру. Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдану. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.
	Жапсыру	Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алу. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту. Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.
	Құрастыру	Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атау, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру.Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап

		болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау.Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді бөлісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылысты талдау. Қағаздан құрастыру. Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру.
	Музыка (аптасына 2 рет)	**Музыка тыңдау**. Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту. жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. **Ән айту**.Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, ән айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). **Музыкалық-ырғақты қимылдар**. Қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру. **Балалар музыкалық аспаптарында ойнау**. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Ағаш қасықтармен, асатаяқ, сазсырнайда,барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнау. Балалар музыкалық аспаптарын тану және атау. **Билер.**Музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау.Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану.Атрибуттармен би қимылдарын орындау.Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру.
	Қоршаған ортамен таныстыру	Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, қар, бұршақ, кемпірқосақ, боран) кеңейту. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну. Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырақтар түсті, күннің суықтығынан жердег і қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас,

		саздың қасиеттерін анықтау. Ауыл шаруашылығы қызметкерлерінің еңбегі, (қаламен ауылдың байланысы), диқанның еңбегі туралы білімді Отанымыз – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті және мақтаныш сезімін ояту.Балаларды мемлекеттік мерекелерге қатысуға баулу. Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен карауға тәрбиелеу Қазақстан Республикасының басқаласы –Астана қаласы, республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын дамыту.

Білім беру ұйымы: Аршалы ауданы бойынша білім бөлімі Б. Тналин атындағы Бірсуат ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ шағын орталық
Топ: «Болашақ» ортаңғы-ересек топ
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: Қаңтар айы, 2023 жылы

Айы	**Ұйымдас-тырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**
Қаңтар	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	1.Допты лақтыруды және қағып алуды бірнеше рет қайталау; негізгі қасиеттерді- шапшаңдық, ептіліктідамыту. Ұзын гимнастикалық орындық үстімен тізені жоғары көтеріп заттарды аттап жүруді үйрету. Тапсырманы орындай отырып, бір- бірлеп тізбекпен жүруге және шашырап жүгіруге жаттықтыру.Ойындарды ойнауға және жаттығуларды орындауға қызығушылықтарын арттыру. 2.Бір орында тұрып ұзындыққа секіруді үйрету. Допты лақтыруды және қағып алуды бірнеше рет қайталау; Тапсырманы орындай отырып, бір- бірлеп тізбекпен жүруге және шашырап жүгіруге жаттықтыру.Ойындарды ойнауға және жаттығуларды орындауға қызығушылықтарын арттыру. 3.Ұзын гимнастикалық орындық үстімен тізені жоғары көтеріп заттарды аттап жүруді бекіту. Допты лақтыруды және қағып алуды бірнеше рет қайталау; негізгі қасиеттерді- шапшаңдық, ептілікті дамыту. Нұсқаушының белгісі бойынша тоқтап, жүруге және жүгіруге жаттықтыру
		1.Қос аяқтап жылжып секіруді үйрету; бастан асып, екі қолмен жіптін үстінен асыра допты алысқа лақтыруді үйрету. Ойындарды ойнау және жаттығуларды орындау барысында ұжымдық қимыл- әрекеттердің үйлесімділігін дамыту. Ұжым болып әрекет етуге, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. 2.Гимнастикалық ұзын орындықтың үстімен еңбектеуді үйрету; бастан асып, екі қолмен жіптің үстінен асыра допты алысқа лақтыруды бекіту. Шапшаңдық, ептілік, төзімділік сияқты қасиеттерді дамыту. Ұжым болып әрекет етуге, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. 3.Допты жоғарға лақтырып екі қолмен қағып алуді үйрету; Гимнастикалық ұзын орындықтың үстімен еңбектеуді бекіту. Ойындарды ойнау және жаттығуларды орындау барысында ұжымдық қимыл- әрекеттердің үйлесімділігін дамыту. Ұжым болып әрекет етуге, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

		1.Қапшықшаны басқа қойып гимнастикалық орындық үстімен жүруді үйрету; Құм салынған қапшықшаны оң,сол қолмен алысқа лақтыруды үйрету; белгілі бағыт бойынша жүгіру дағдысын жетілдіру. Ойындарды ойнау және жаттығуларды орындау барысында ұжымдық қимыл- әрекеттердің үйлесімділігін дамыту. 2.Қапшықшаны басқа қойып гимнастикалық орындық үстімен жүруді бекіту; Алға қарай бір аяқпен секіруді үйрету. Шапшаңдық,ептілік, төзімділік сияқты қасиеттерді дамыту. Ойын ережелерін білу және нақты орындауға дағдыландыру. 3.Құм салынған қапшықшаны оң,сол қолмен алысқа лақтыруды бекіту; Алға қарай бір аяқпен секіруді бекіту. «бақалар», «қояндар» тапсырманы орындауды үйрету. Тізені жоғары көтеріп жыланша жүруді жаттықтыру
		1.Қос аяқтап алға жылжып секіруді үйрету; 2м қашықтан бір – біріне доп лақтыруды үйрету. Жүгіру мен жүру ауысуп тапсырманы орындауды жаттықтыру. Тізені жоғары көтеріп, таспаларды аттап жүру жаттықтыру.Негізгі қасиеттерді- шапшаңдық,ептілікті дамыту. 2.Бөренеден еңбектеп өтуді үйрету; Қос аяқтап алға жылжып секіруді бекіту. Негізгі қасиеттерді- шапшаңдық,ептілікті дамыту. Ойын ережесімен таныстыру және оларды орындауға жаттықтыру; жүру түрлерін жаттықтыру. 3.2м қашықтан бір – біріне доп лақтыруды бекіту; Бөренеден еңбектеп өтуді бекіту. Жүгіру мен жүру ауыстырып тапсырманы орындауды жаттықтыру. Тізені жоғары көтеріп, таспаларды аттап жүру жаттықтыру. Негізгі қасиеттерді- шапшаңдық,ептілікті дамыту.
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. **Фонематикалық естуді дамыту**: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету. **Сөздік қор.** Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту: тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың бөліктері мен бөлшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін сөйлеуде қолдану. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол,оң, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының

		сөздерімен байыту. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдер мен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырып сөйлеу.** Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету.
	Көркем әдебиет	Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу.Шығарма мазмұнымен сипатына сәйкес тақпақтарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сақтауға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға баулу. Әдеби шығармаларды мұқият тыңдау, кейіпкерлерге жанашырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге, ересектер мен бірге ертегімен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға баулу. Шешендікке, сөз өнеріне баулу, жұмбақ шешу өнеріне баулу. Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты)ынталандыру.
	Қазақ тілі аптасына 1 рет	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. **Сөздік қор.** Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы**.Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білугеүйрету. Етістіктің

		болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолдана білуге үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес жауап беруге мүмкіндік беру.ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлем мен сипаттауға үйрету.
	Математика негіздері	**Жиын.** Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу. **Сан, санау.** 4-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау,сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға,«барлығы қанша?»сұрағына жауап беруге үйрету. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік жәнетеңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тең ұғымын екі тәсіл мен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. **Шама.** Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі заттыүстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуан-жіңішке сын есімдер мен белгілеу. **Геометриялық фигуралар.** Геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолдану. **Кеңістікті бағдарлау.** Заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр). **Уақытты бағдарлау.** «Бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту.
	Сурет салу	Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беру. Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. Заттардың көлемі бойынша ара қатынасын беруге үйрету: ағаш биік,бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа. Балалардың гүлдер, қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстерімен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Түстерді өз бетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру).

		Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткісызығынан шықпай ырғақты түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға,ұқыпты болуға,қауіпсіздікті сақтауға баулу.
	Мүсіндеу	Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру. Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдану. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.
	Жапсыру	Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға; Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту. Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.
	Құрастыру	Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып,оларды сапасы, көлемімен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді бөлісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылысты талдау. Табиғи,қалдық материалдардан құрастыру.

		Қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қауіпсіздік ережелерін сақтау.
	Музыка (аптасына 2 рет)	Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру,оны тыңдауға ынталандыру,музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту. **Музыка тыңдау.** <u>Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған</u> музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты,баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу. **Ән айту.** Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға,музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. **Музыкалық-ырғақтықимылдар.** Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру,марш сипатын ырғақты жүріспен беру,музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып,қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, **Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.** Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Ағашқасықтармен,асатаяқ,сазсырнайда қарапайым әуендерді ойнау. **Би.** Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету,музыканың кіріспесін ажырату,кіріспеден кейін қимылдарды бастау,музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру,би қимылдарының,билердің атауларын есте сақтау. Жеңіл,ырғақпен қозғалу;жұппен би қимылдарын орындау;билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану
	Қоршаған ортамен таныстыру	Өлі табиғат құбылыстары мен заттары. Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, қар, бұршақ, кемпірқосақ, боран) кеңейту. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар,жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар,жаңбыр жауды,жел соқты),соған

		сәйкес киіну. Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырақтар түсті, күннің суықтығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау. Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылау. Қазақстанның түрлі аймақтарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру. Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Көлік түрлерінің қолданысын (әуе, су, жерде жүретін көліктер) ажырата білу, оның түрлері және қолданылуы машинаның жабдықтарына байланысты екені туралы (жедел жәрдем, өрт сөндіру машинасы) білу, телефон, компьютер, теледидардың қолданылуы және оларды пайдаланудың кейбір қарапайым ережелері туралы білу. **Жануарлар әлемі.** Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту. Жабайы аңдар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту. Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде–көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста- құстарды қоректендірудің қажеттігі, көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы, жазда көбелектер, қоңыздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық,мекендейтін орнын анықтау Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын меңгеру (электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау).

Білім беру ұйымы: Аршалы ауданы бойынша білім бөлімі Б. Тналин атындағы Бірсуат ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ шағын орталық
Топ: «Болашақ» ортаңғы-ересек топ
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: Ақпан айы, 2023 жылы

Айы	**Ұйымдас-тырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**
Ақпан	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	1.Тапсырманы орындап бір қатармен тізені жоғары көтеріп жүруді жаттықтыру. Қарқынды өзгертіп, бір қатар тізбекпен жүгіру; оң және сол аяқпен секіруді жаттықтыру. Қапшықшаны басқа қойып бөрене үстімен жүріп, тепе-тендікты сақтау үйрету. Жүгіріп келіп ұзындыққа секіруді үйрету. Ойын ережелерін білу және нақты орындауға дағдыландыру. Негізгі қасиеттерді- шапшаңдық, ептілікті дамыту. 2.Бастан асып, екі қолмен допты алысқа лақтыруді үйрету; Кеглилердын арасымен ирелеңіп еңбектеп жүруді үйрету, балалардың біріне- бірі көңіл аударына, ынтымақтаста ойнауына көңіл бөлу. Тепе- теңдікті сақтау және бағдарлай білу біліктерін дамыту. 3.Қапшықшаны басқа қойып бөрене үстімен жүріп, тепе-тендікты сақтауың бекіту. Кеглелердын арасымен ирелеңіп еңбектеп жүруді жаттықтыру, балалардың біріне- бірі көңіл аударына, ынтымақтаста ойнауына көңіл бөлу. Нұскаушының берген белгісіне қарай жылдам жауап беруге үйрету.
		1.Қабырғалы тақтайдың үстімең қолды белге қойып жүруді үйрету. Шығыршықтан – шығыршыққа екі аяқты қосып секіруді үйрету. Мәнерлігін дамыту. Икемділіктерін дамыту. Негізгі қасиеттерді- шапшаңдық, ептілікті дамыту. 2.Шығыршықты екі сызықтар арасымен домалатуді үйрету. Шығыршықтан – шығыршыққа екі аяқты қосып секіруді үйрету. Ойын ережесімен таныстыру және оларды орындауға жаттықтыру; жүру түрлерін жаттықтыру. 3.Арқанның астымен жанымен өтуді үйрету. Шығыршықты екі сызықтар арасымен домалатуді жаттықтыру. Ойын ережесімен таныстыру және оларды орындауға жаттықтыру; жүру түрлерін жаттықтыру.
		1.Тапсырманы орындап бір қатармен жүру;тізені жоғары көтеріп жүруді жаттықтыру. Сызықтар арасымен тар жолмен жүгіруді үйрету. Заттардын арасымен қос аяқтап секіруді үйрету; Бастан асып, екі қолмен волейболдық тордың аржағына допты лақтыруді үйрету. Ойын ережесімен таныстыру және оларды орындауға жаттықтыру; жүру түрлерін жаттықтыру.

		2.Гимнастикалық қабырғада өрмелеуді үйрету; Заттардын арасымен қос аяқтап секіруді бекіту. Мәнерлігін дамыту. Икемділіктерін дамыту. Негізгі қасиеттерді- шапшаңдық, ептілікті дамыту 3.Бастан асып, екі қолмен волейболдық тордың аржағына допты лақтыруды, гимнастикалық қабырғада өрмелеуді бекіту.Ойын ережесімен таныстыру және оларды орындауға жаттықтыру; жүру түрлерін жаттықтыру.
		Жүру түрлерін орындау; жетекшілерді аустыр. отырып жүру жаттықтыру. Бір-бірден тізбекпен жүгіру қойылған кеглялардың арасымен жүгіруді жаттықтыру. Берілген белгі бойынша тоқтау. Балаларға дұрыс тыныс алу туралы әңгімелеу. Гимнастикалық ұзын орындық үстімен жүруді, басынан айналып, төсеніштін үстінде алға қарай дөңгеленуді үйрету. Құм салынған қапшықшаны сол қолмен, оң қолмен алысқа лақтыруды үйрету. Басынан айналып, төсеніштін үстінде алға қарай дөңгеленуді үйрету. Иык, мойын бұлшықеттерін, қол мен аяқ қимыл үйлесімділігін дамыту; бір-біріне соқтығыспай жүгіру; белгіге көңіл аудару дағдыларын жетілдіру. Гимнастикалық ұзын орындық үстімен жүруді үйрету; Құм салынған қапшықшаны сол қолмен, оң қолмен алысқа лақтыруды жаттықтыру. .Балалардың жылдамдық қасиеттерін дамыту. Баланың спортқа қызығушылығын ояту. Сенімді қатынастарды нығайтуға ұмтылу.
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р,л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету. **Сөздік қор.** Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттармен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау.

		Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді,есімдіктерді қолдану. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол,оң, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануғаүйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдер мен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райы мен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырып сөйлеу.** Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету.
	Көркем әдебиет	Әдеби шығармаларды мұқият тыңдау, кейіпкерлерге жанашырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру,шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге, ересектер мен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға баулу. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі,әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармалары мен таныстыру,санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым

		қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді,аққөңіл-салмақты)ынталандыру.
	Қазақ тілі аптасына 1 рет	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқын мен сөйлей білуді дамыту. **Сөздік қор.** Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Өз ойын жай және жайылма сөйлемдер мен жеткізуге мүмкіндік беру. **Байланыстырып сөйлеу.** Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес жауап беруге бір-бірі мен еркін диалог құруға, еркін талқылауға мүмкіндік беру
	Математика негіздері	**Жиын** Балаларға**.** жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу. **Сан, санау.** 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тең ұғымын екі тәсіл мен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. 5 көлемінде тур және кері санауға жаттықтыру. **Шама.** Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыру.

		Геометриялық фигуралар. Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш)және денелерді (куб, шар,цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары- төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). **Кеңістікті бағдарлау.** Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыру, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр). **Уақытты бағдарлау.** Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн)олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту.
	Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасынабасқазаттардыбейнелеу арқылысюжеттіккомпозициялардысалу. Заттардың көлемі бойыншаарақатынасынберугеүйрету: ағашбиік,бұтаағаштаналаса,гүлбұтадан аласа. Қоңыр, қызғылт сары, ашық жасылреңктерментаныстыружәнеолтүстердіөзбетіншежасауғаынталандыру(қажетті түсті шығаруүшінбояулардыараластыру). Балалардың гүлдер, қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстерімен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр, қызғылт сары, ашық жасылреңктерментаныстыружәнеолтүстердіөзбетіншежасауғаынталандыру(қажетті түсті шығаруүшінбояулардыараластыру). Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттардыбояудасызбаларменжақпалардыбірбағыттажоғарыдантөменгенемесесолданоңғапішінніңшеткісіз ығынаншықпайырғақтытүрдебояу.Қылқаламдыүстіненбасаотырып,жуансызықтардыалқылқаламныңұшыменжіңішкесызықтардыжүргізу. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмысорнынтазаұстауға,ұқыпты болуға,қауіпсіздікті сақтауғабаулу.
	Мүсіндеу	Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әр түрл ітәсілдерді қолданып, бейнелерді мүсіндеу, әр түрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу,майда бөлшектерді қысу

		сияқты тәсілдермен мүсіндеу. Мүсінделген заттың,фигуралардың бетін тегістеуге үйрету. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.
	Жапсыру	Жапсыру мен шығармашылық әрекетке қызығушылықты, шығармашылық қабілетті, қиялдыдамыту. Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттармен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып,содан кейін оны желімдеу. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, қоржын мен таныстыру. Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа біріздiлiгiн ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру. Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюған емес өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту. Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.
	Құрастыру	Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді бөлісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылысты талдау. Қағаздан құрастыру. Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру,«оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру. Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. Табиғи (мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қауіпсіздік ережелерін сақтау.
	Музыка (аптасына 2 рет)	**Музыка тыңдау.** Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу,музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты,баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,төмен), әндерді иллюстрацияларды

		көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу. **Ән айту.** Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету,әнді созып,қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру(ре-си бірінші октава шегінде). Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу(тәрбиешіні көмегімен). **Музыкалық-ырғақты қимылдар.** Би қимылдарын,ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру,марш сипатынырғақты жүріспен беру,музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып,қос аяқпен еркін және жеңіл секіру,қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып,жүрелеп отыру,музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту,музыканың көңілді,ойнақы сипатын қабылдау,мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу,музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру. **Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.** Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен,асатаяқ,домбыра,сазсырнайда,барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнау. Балалар музыкалық аспаптарын тану және атау. **Билер.** Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету,музыканың кіріспесін ажырату,кіріспеден кейін қимылдарды бастау,музыканың сипатына сәйкесқимылдарды ауыстыру,би қимылдарының,билердің атауларын есте сақтау. Жеңіл,ырғақпен қозғалу;жұппен би қимылдарын орындау;билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану. Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру,қимылдарды өзгерту,шапшаңдықпен ептілік таныту,музыканың көңілді,ойнақы сипатын ажырата білу,атрибуттармен би қимылдарын орындау.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үй.** Баланың «Мен» бейнесін қалыптастыру. Баланы өсіп, жетілген ересек бала ретінде қабылдау, оның ойын ашық білдіруге мүмкіндік беру. Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үйрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелеу, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру. **Заттық әлем.**

		Балаларды заттық әлеммен таныстыру және оны мен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Адамдарға еңбектері үшін алғыс айтуға және еңбектің нәтижесіне құрмет көрсете білуге тәрбиелеу. **Өлі табиғат құбылыстары мен заттары.** Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, қар, бұршақ, кемпірқосақ, боран) кеңейту. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар,жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну. Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырақтар түсті, күннің суықтығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау. **Өсімдіктер әлемі.** Өсімдіктер, оларға күтім жасау (жерді қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсініктідамыту. Бақылау, эксперимент және еңбек ету барысында өсімдіктердің тірі тіршілік иелері екендігін, өсімдік тұтастығының мәнін, олардың өсуі үшін жер, топырақ, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін анықтау. **Жануарлар әлемі.** Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту. Жабайы аңдар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту. Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде–көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста- құстарды қоректендірудің қажеттігі, көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы, жазда көбелектер, қоңыздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық,мекендейтін орнын анықтау

Білім беру ұйымы: Аршалы ауданы бойынша білім бөлімі Б. Тналин атындағы Бірсуат ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ шағын орталық
Топ: «Болашақ» ортаңғы-ересек топ
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: Наурыз айы, 2023 жылы

Айы	**Ұйымдас-тырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**
Наурыз	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	1.Іші толтырылған доптарды аттап жүруді үйрету; Алға қарай бір аяқпен секіруді үйрету; Жеңіл секіруге жаттықтыру.Төрт аяқтап жүру 4-6м жаттықтыру. Бір қатармен жүру. Шашыраңқы жүру; тоқтап,бұрылыстарды жасау, ирелен жүру жаттықтыру. Негізгі қасиеттерді- шапшаңдық, ептілікті дамыту. Дене бітімінің дұрыс дамуын қадағалау. 2.Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және көлденең шабақтан дұрыс ұстап, төмен түсуді үйрету. Іші толтырылған доптарды аттап жүруді, Алға қарай бір аяқпен жеңіл секіруге жаттықтыру. Тепе- теңдікті сақтауқабілетін дамыту және қимыл- қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру. 3.Іші толтырылған доптарды аттап жүруді үйрету; Алға қарай бір аяқпен секіруді үйрету; Жеңіл секіруге жаттықтыру.Төрт аяқтап жүру 4-6м жаттықтыру. Бір қатармен жүру. Шашыраңқы жүру; тоқтап, бұрылыстарды жасау, ирелен жүру жаттықтыру. Негізгі қасиеттерді- шапшаңдық, ептілікті дамыту. Дене бітімінің дұрыс дамуын қадағалау.
		1.Гимнастикалық орындық үстінде кедергілерден аттап жүруді үйрету; Гимнастикалық ұзын орындықтың үстінен секіруді үйрету; Жүру түрлері, жетекшілерді аустыр. отырып жүру; Жетекшілерді аустыр. отырып жүгіру; жан – жаққа жүгіру жаттықтыру. Тепе- теңдікті сақтау қабілетін дамыту және қимыл- қозғалыстардыңүйлесімділігін қалыптастыру 2.Жатқан жіптің үстімен қапшықшаны басына қойып жүруді үйрету. Тепе- теңдікті сақтау қабілетін дамыту және қимыл- қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру. Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және көлденең шабақтан дұрыс ұстап, төмен түсуді жаттықтыру. 3.Баскетбол шығыршығына допты лақтыруді үйрету. Жатқан жіптің үстімен қапшықшаны басына қойып жүруді бекіту. Көктем туралы қысқа әңгімелесу (құстар ұшып келді; ағаштар гүлдеді; көбелек, құрт-құмырсқар да оянды т.б.). Уақытты, кеңістікті бағдарлау, тепе- теңдік,ырғақты сақтау, көзмөлшерді және үйлесімді қимыл жасау қабілеттерін дамыту.

		1.Бір қатармен жүру; бір сызықпен қойылған кеглялардың арасымен жүру; шашараңқы жүру; жан-жаққа шашырап жүгіру, аяқтарын айқастырып секіріп жүгіруді жаттықтыру. Гимнастикалық орындық үстімен жүруді бекіту, заттардын арасымен қос аяқтап секіруді үйрету. Жеңіл секіруге жаттықтыру. Тепе- теңдікті сақтау қабілетін дамыту және қимыл- қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру. 2.Арқанның үстімен жүруді үйрету; заттардың арасымен қос аяқтап секіруді бекіту. Тепе- теңдікті сақтау қабілетін дамыту және қимыл- қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру. Үйренген жаттығуларын орындай білу дағдысын дамыту. 3.Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және көлденең шабақтан дұрыс ұстап, төмен түсуді жаттықтыру; арқанның үстімен жүруді бекіту. Бір қатармен жүру; бір сызықпен қойылған кеглялардың арасымен жүру; шашаранқы жүру; жан-жаққа шашырап жүгіру, аяқтарын айқастырып секіріп жүгіруді жаттықтыру.
		1.Тапсырманы орындап бір қатармен жүру, тзені жоғары көтеріп жүруді, жетекшілерді аустыр. отырыпжүгіру; жан –жаққа жүгіруді жаттықтыру. Іші толтырылған доптарды атта жүруді, заттардын арасымен допты домалатуды үйрету; Тепе- теңдікті сақтау қабілетін дамыту және қимыл- қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру. Шыдамдылық пен көз мөлшерді дамыту. 2.Гимнастикалық ұзын орындықтың үстінен секіруді үйрету, заттардын арасымен допты домалатуді бекіту. Тепе- теңдікті сақтауды жетілдіру. Түрлі кедергілер арқылы жаттығулар орындау дағдыларын дамыту. Қимыл-қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру. 3.Іші толтырылған доптарды атта жүруді, заттардын арасымен допты домалатуді бекіту. Тапсырманы орындап бір қатармен жүру, тізені жоғары көтеріп жүруді, жетекшілерді ауыстырып отырып жүгіру; жан – жаққа жүгіруді жаттықтыру. Жұптасып жұмыс істеуге үйрету.
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р,л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету. **Сөздік қор**. Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту: тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың бөліктері мен бөлшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін сөйлеуде қолдану.

		Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы және мағынасы қарама –қарсы антоним сөздермен байыту.Балаларды қазақ халқының қонақжайлылық дәстүрі мен таныстыру, қонақты күтіп алу,төрге отырғызу, «қонаққәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдер мен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырып сөйлеу.** Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналау.
	Көркем әдебиет	Әдеби шығармаларды мұқият тыңдау, кейіпкерлерге жанашырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын,соңын ойдан құрастыруға баулу. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі,әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру.Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармалары мен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу,айтыс өнеріне баулу,еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді,аққөңіл-салмақты) ынталандыру.
	Қазақ тілі аптасына 1 рет	**Тілдік дамытушы орта.** Сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолдану түрлі балалар әрекеттерінде өзінің және құрдастарының әрекетін түсіндіруге жәнедәлелдеуге баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті** Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білудідамыту.Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуғабаулу. **Сөздік қор.** Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың,табиғат құбылыстарының,

		тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру.Туыстық қарым-қатынасты («сіңлі»,«жеңге»,«жезде»,«нағашы»,«жиен», «бөле») білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің отбасы, отбасылық мерекелер, отбасындағы қызықты оқиғалар, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы**. Үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құра білуге үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу.
	Математика негіздері	**Жиын.** Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу. **Сан, санау**. 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау,сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға,«барлығықанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру.Тең ұғымын екі тәсіл мен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беругеүйрету. 5көлемінде тура және кері санауға жаттықтыру. **Шама.**Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолдану. **Геометриялық фигуралар.** Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш)және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу,сөйлеуде сын есімдерді қолданып,салыстыру нәтижелерін атау(ұзындау-қысқалау,кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). **Кеңістікті бағдарлау.**Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау,берілген бағытта қозғалу(алға-артқа,

		оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыру,заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдымда үстел,сол жағымда орындық тұр). **Уақытты бағдарлау**.Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш,түн)олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту.
	Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беру. Балалардың гүлдер, қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстерімен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр, қызғылт сары, ашық жасыл реңктер мен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру). Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты қолдау. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер біріздiлігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға,қауіпсіздікті сақтауға баулу.
	Мүсіндеу	Әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін июю, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу,майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мүсіндеу. Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.
	Жапсыру	Жапсыру мен шығармашылық әрекетке қызығушылықты, шығармашылық қабілетті, қиялды дамыту. Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Түзу сызық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды қиюды үйрету. Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көкөністерді, гүлдерді,оюларды қиюда қолдану. Тар жолақтарды көлденеңінен қиюды, шаршының бұрыштарын қиюды үйрету.Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттармен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегі мен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып,содан

		кейін оны желімдеу. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, қоржын ментаныстыру. Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту.Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту. Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.
	Құрастыру	Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігіненжәне кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру, құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш,блок) және атау,оларды сапасы, көлемімен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Қағаздан құрастыру. Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру,«оригами»үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру. Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.Табиғиматериалдардан жасалған бұйымдарымен,тұрмыстық заттарымен таныстыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қауіпсіздік ережелерін сақтау.
	Музыка (аптасына 2 рет)	**Музыка тыңдау.**Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау(музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу,музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты,баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу,қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндермен күйлерді тыңдату. **Ән айту.** Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету,әнді созып,қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру(ре-си бірінші октава шегінде).Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту.Әуенді таза жәнесөздерді анық айтуға,музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету.Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу(тәрбиешіні көмегімен).

		Музыкалық-ырғақты қимылдар. Қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып,жүрелеп отыру,музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту,музыканың көңілді,ойнақы сипатын қабылдау,мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу,музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру. **Балалар музыкалық аспаптарында ойнау**. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Асатаяқ, сазсырнайда қарапайым әуендерді ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. **Билер.**Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру,қимылдарды өзгерту,шапшаңдықпен ептілік таныту,музыканың көңілді,ойнақы сипатын ажырата білу,атрибуттармен би қимылдарын орындау.Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала,оның отбасы,үй**. Баланың «Мен» бейнесін қалыптастыру. Баланы өсіп,жетілген ересек бала ретінде қабылдау, оның ойын ашық білдіруге мүмкіндік беру, келісім білдіру, жеке басын құрметтеу. Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы білімдерін жетілдіру.Отбасындағыүлкендердісыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үйрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелеу, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру.**Заттық әлем**.Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту. Адамдарға еңбектері үшін алғыс айтуға және еңбектің нәтижесіне құрмет көрсете білуге тәрбиелеу.**Байланыс және қозғалыс құралдары**.Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Көлікте жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелеу. **Еңбекке баулу**.Балалардың еңбек етуге деген оң көзқарасын тәрбиелеу, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру:бастаған істі аяғына дейін жеткізе білу,оны жақсы орындау. Жақындарының мамандықтарымен таныстыру, олардың атқаратын қызметінің маңызын түсіну, ата-анасының мамандықтарына қызығушылықты қалыптастыру.**Адамгершілік және патриоттық тәрбие.** Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге құрмет көрсетуге, кішілерге көмектесуге тәрбиелеу. Жағымсыз қылықтары үшін ұяттысезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға

		баулу.**Менің Отаным–Қазақстан**. Отанымыз–ҚазақстанРеспубликасына деген сүйіспеншілікті және мақтаныш сезімін ояту. Балаларды мемлекеттік мерекелерге қатысуға баулу. Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу.**Өсімдіктер әлемі**. Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабақ, жапырақ, гүл, тұқым) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. **Жануарлар әлемі.** Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту. Жабайы аңдар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту. Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде–көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста- құстарды қоректендірудің қажеттігі, көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы, жазда көбелектер, қоңыздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық,мекендейтін орнын анықтау

Білім беру ұйымы: Аршалы ауданы бойынша білім бөлімі Б. Тналин атындағы Бірсуат ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ шағын орталық
Топ: «Болашақ» ортаңғы-ересек топ
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: Сәуір айы, 2023 жылы

Айы	**Ұйымдас-тырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**
Сәуір	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	1.Жүру түрлері, жан-жаққа шышрап жүру, бір-бірден тізбекпен жүгіру, жан-жаққа шышырап жүгіруді жаттықтыру. Шығыршықтан – шығыршыққа, секіруді үйрету; Жіптің үстінен асыра допты екі қолыменалысқа лақтыруды үйрету. Күш, ептілік, жылдамдық тәрізді қимыл сапаларын дамыту. 2.Гимнастикалық ұзын орындықтың үстімен тапсырманы орындап жүруді үйрету. Дене тұлғасының дұрыс қалыптасуына арналған гимнастикалық жаттығуларды жасап үйрету. Көлбеу тақтай үстімен жоғары және төмен жүруді үйрету. Жұптасып жұмыс істеуге үйрету.Қимыл- қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру. 3.Шығыршықтан – шығыршыққа секіруді бекіту. Көлбеу тақтай үстімен жоғары және төмен жүруді үйрету. Жұптасып жұмыс істеуге үйрету.Қимыл- қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру. Жүру түрлері, жан-жаққа

		шышрап жүру, бір-бірден тізбекпен жүгіру, жан-жаққа шышырап жүгіруді жаттықтыру.
		1.Жұптасып жүру, шапалақтап ұрып жүру,алға қарай тізені бүгіп жүруді жаттықтыру. Аяқтын ұшымен гим.орын. үстімен жүруді үйрету. Тепе- теңдікті сақтауды жетілдіру. Оң және сол қолмен асықтарды лақтыруды үйрету. Белгіге қарай жылдам жауап беру дағдысын қалыптастыру. Сенімді қатынастарды нығайтуға ұмтылу. Баланың спортқа қызығушылығын ояту. 2.Заттардын арасымен қос аяқтап секіруді үйрету. Гимнастикалық қабырғада өрмелеуге жаттықтыру. Балаларды достық қарым- қатынас жасауға үйрету. Қол мен аяқтардың қимыл- қозғалысын үйлесімді ету. Қимыл- қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру. 3.Арқанның үстімен жүруді, гимнастикалық қабырғада өрмелеуге жаттықтыру. Белгіге қарай жылдам жауап беру дағдысын қалыптастыру. Сенімді қатынастарды нығайтуға ұмтылу. Баланың спортқа қызығушылығын ояту.

		1.Ысқырық бойынша бастаушыны өзгертіп жүру. Жан-жаққа, алға,артқа жалғамалы қадаммен жүруді жаттықтыру. Білеушелерден секіруді үйрету. Балалардың оқу іс- әрекеттерінде үйренген секіру тәсілдерін бекіту. Допты жерге ұрып оны екі қолмен қағып алуді үйрету. Қол мен аяқтардың қимыл- қозғалысын үйлесімді ету. Қимыл- қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру. 2.Допты жерге ұрып оны екі қолмен қағып алуді бекіту. Қол мен аяқтардың қимыл- қозғалысын үйлесімді ету. Қимыл- қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру. Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және көлденең шабақтан дұрыс ұстап, төмен түсуді жаттықтыру; арқанның үстімен жүруді жаттықтыру. Көзбен мөлшерлей білу қасиеттерін дамыту. Күш, ептілік, жылдамдық тәрізді қимыл сапаларын дамыту. 3.Білеушелерден секіруді үйрету.Жеңіл секіруге жаттықтыру. Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және көлденең шабақтан дұрыс ұстап, төмен түсуді жаттықтыру Тепе- теңдікті сақтау қабілетін дамыту және қимыл-қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру.
		1.Ысқырық бойынша бастаушыны өзгертіп жүру. Жан-жаққа, алға,артқа жалғамалы қадаммен жүруді жаттықтыру. Білеушелерден секіруді үйрету. Балалардың оқу іс- әрекеттерінде үйренген секіру тәсілдерін бекіту. Допты жерге ұрып оны екі қолмен қағып алуді үйрету. Қол мен аяқтардың қимыл- қозғалысын үйлесімді ету. Қимыл- қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру. 2.Допты жерге ұрып оны екі қолмен қағып алуды бекіту. Қол мен аяқтардың қимыл- қозғалысын үйлесімді ету. Қимыл- қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру. Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және көлденең шабақтан дұрыс ұстап, төмен түсуді жаттықтыру; арқанның үстімен жүруді жаттықтыру. Көзбен мөлшерлей білу қасиеттерін дамыту. Күш, ептілік, жылдамдық тәрізді қимыл сапаларын дамыту. 3.Білеушелерден секіруді үйрету.Жеңіл секіруге жаттықтыру. Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және көлденең шабақтан дұрыс ұстап, төмен түсуді жаттықтыру Тепе- теңдікті сақтау қабілетін дамыту және қимыл-қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру.
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін мен жаңылтпаштар айтқызу **Фонематикалық естуді дамыту**: Белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету **Сөздік қор.** Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану.Сөздік қорды ересектердің

		мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырып сөйлеу**. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу.Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету.
	Көркем әдебиет	Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу. Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтуға, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпақтарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сақтауға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға баулу.Мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға баулу. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру.
	Қазақ тілі аптасына 1 рет	**Тілдік дамытушы орта**.Ұжымдық әңгімеге қатысуға, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге, бейнелеу құралдарын қолдану. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.**Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды анық сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә,ө,қ,ү,ұ,і,ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. **Сөздік қор** .Қоршаған ортадағы заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру.Туыстық қарым-қатынасты білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің отбасындағы қызықты оқиғалар туралы айтуға баулу.

		Тілдің грамматикалық құрылымы. Жай сөйлемдер құра білуге үйрету. Өз ойын жай сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Байланыстырып сөйлеу**.Ойыншықтар мен заттарды 4-5сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу.
	Математика негіздері	**Жиын**. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу. **Сан, санау**. 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау,сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға,«барлығықанша?»сұрағына жауап беругеүйрету.Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру.Тең ұғымын екі тәсіл мен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету.5көлемінде тура және кері санауға жаттықтыру. **Шама**.Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі заттыүстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттардысалыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуан-жіңішке сын есімдер мен белгілеу.Бірнеше затты өсу және кему ретімен орналастырып, салыстыру. **Геометриялық фигуралар**. Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш)және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау(ұзындау-қысқалау,кеңдеу-тарлау,жоғары-төмен,қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). **Кеңістікті бағдарлау.** Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау,берілген бағытта қозғалу(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыру, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр). **Уақытты бағдарлау.**Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш,түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері

		мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту.
	Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу.Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беру. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету: ағаш биік,бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын тазаұстауға,ұқыпты болуға,қауіпсіздікті сақтауғабаулу.
	Мүсіндеу	Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мүсіндеу, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мүсіндеу. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.
	Жапсыру	Жапсыру мен шығармашылық әрекетке қызығушылықты, шығармашылық қабілетті, қиялды дамыту. Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Түзу сызық бойымен алдымен қысқа,кейін ұзын жолақтарды қиюды үйрету.Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көкөністерді, гүлдерді, оюларды қиюда қолдану.Тар жолақтарды көлденеңінен қиюды, шаршының бұрыштарын қиюдыүйрету.Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және олзаттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар меннысандардың көлемі бойыншаарақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Жапсыруда қауіпсіздікережелерін сақтау,жұмысты ұқыптылықпен орындау.
	Құрастыру	Қағаздан құрастыру. Қағаздан құрастыруға үйрету:қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру,«оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру. Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып

		және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.
	Музыка (аптасына 2 рет)	**Музыка тыңдау**.Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау(музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, танысшығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу,музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты,баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу. **Ән айту**.Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету,әнді созып,қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру(ре-си бірінші октава шегінде).Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту.Әуенді таза және сөздерді анық айтуға,музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету.Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу(тәрбиешіні көмегімен). **Музыкалық-ырғақты қимылдар**.Би қимылдарын,ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру,марш сипатын ырғақты жүріспен беру,музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып,қос аяқпен еркін және жеңіл секіру,қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып,жүрелеп отыру,музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту,музыканың көңілді,ойнақы сипатын қабылдау,мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу,музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру. **Балалар музыкалық аспаптарында ойнау**. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Асатаяқ, сазсырнайда қарапайым әуендерді ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. **Билер.**Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру,қимылдарды өзгерту,шапшаңдықпен ептілік таныту,музыканың көңілді,ойнақы сипатын ажырата білу,атрибуттармен би қимылдарын орындау.Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үй..** Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы білімдерін жетілдіру. Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үйрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелеу, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру.

		Заттық әлем. Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту. Адамдарға еңбектері үшін алғыс айтуға және еңбектің нәтижесіне құрмет көрсете білуге тәрбиелеу. **Байланыс және қозғалыс құралдары**. Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Көлікте жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелеу. **Еңбекке баулу**. Балалардың еңбек етуге деген оң көзқарасын тәрбиелеу, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру: бастаған істі аяғына дейін жеткізе білу,оны жақсы орындау. Жақындарының мамандықтары мен таныстыру,олардың атқаратын қызметінің маңызын түсіну, ата-анасының мамандықтарына қызығушылықты қалыптастыру. **Адамгершілік және патриоттық тәрбие**. Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге құрмет көрсетуге, кішілерге көмектесуге тәрбиелеу. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауғабаулу. **Менің Отаным–Қазақстан**. Отанымыз–Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті және мақтаныш сезімін ояту. Балаларды мемлекеттік мерекелерге қатысуға баулу.Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу. **Өсімдіктер әлемі.** Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабақ, жапырақ, гүл, тұқым туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. **Жануарлар әлемі.** Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту. Жабайы аңдар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту. Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде–көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста- құстарды қоректендірудің қажеттігі, көктемде көбелектер, қоңыздардың

		пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы, жазда көбелектер, қоңыздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық,мекендейтін орнын анықтау

Білім беру ұйымы: Аршалы ауданы бойынша білім бөлімі Б. Тналин атындағы Бірсуат ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ шағын орталық
Топ: «Болашақ» ортаңғы-ересек топ
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: Мамыр айы, 2023 жылы

Айы	**Ұйымдас-тырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**
Мамыр	Дене шынықтыру (аптасына 3рет)	1.Бір –бірден шеңбер жасап жүру. Ойын жүргізушіні ауыстырып жүруді, бір –бірден шеңбер жасап жүгіру, заттарға темей , олардың арасымен жүгіруді жаттықтыру.Орнынан ұзындыққа арқан аттап секіруді үйрету. Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және көлденең шабақтан дұрыс ұстап, төмен түсуді жаттықтыру. 2.Қисайған тақтаның үстімен жүруді, бір қолмен допты еденге ұріп, екі қолмен қағып алуді үйрету. Көзбен мөлшерлей білу қасиеттерін дамыту. Тепе- теңдікті сақтау қабілетін дамыту және қимыл- қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру. 3.Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және көлденең шабақтан дұрыс ұстап, төмен түсуді жаттықтыру. Қисайған тақтаның үстімен жүруді бекіту. Тепе- теңдікті сақтау қабілетін дамыту және қимыл-қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру.
		1.Тізені жоғары көтеріп жүру, жартылай отырып жүру,бір қатармен жүру, шашыраңқы жүруді, бір –бірден шеңбер жасап жүгіру,заттарға темей , олардын арасымен жүгіруді жаттықтыру. Жүгіріп келіп, жоғарыға қарай секіру үйрету. 2.Жүгіріп келіп, жоғарыға қарай секіруді бекіту.Аяқтын ұшымен гимнастикалық орындық үстімен жүруді үйрету. Тепе- теңдікті сақтау. Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және көлденең шабақтан дұрыс ұстап, төмен түсуді жаттықтыру. Имитациялық жаттығуларды орындауға жаттықтыру. Дұрыс тыныс алуға қалыптастыру. Ойын ережесін білу және ойын барысында өзін- өзі басқара білуге үйрету. Бірлікке баулу. 3.Бір қолмен допты еденге ұріп, екі қолмен қағып алуді үйрету. Көзбен мөлшерлей білу қасиеттерін дамыту. Аяқтын ұшымен гимнастикалық орындық үстімен жүруді бекіту. Тепе- теңдікті сақтау. Дұрыс тыныс алуға қалыптастыру. Ойын ережесін білу және ойын барысында өзін- өзі басқара білуге үйрету. Бірлікке баулу.

		1.Тізені жоғары көтеріп жүру, жартылай отырып жүру, бір қатармен жүру; шашыраңқы жүру, аяқтарын айқастырып секіру, бір қатар тізбекпен жүгіруді жаттықтыру. Бөрененің үстімен жүруді, асықтарды атуді үйрету. Тепе- теңдікті сақтау. Көзбен мөлшерлей білу қасиеттерін дамыту.Балаларға уқалау мен сылап-сипаудың жеңіл түрлерін үйрету. Бір –біріне уқалау мен сылап- сипауға жаттықтыру. 2.Секіртпемен секіруге үйрету. Жеңіл секіруге жаттықтыру. Бөрененің үстімен жүруді бекіту. Тепе- теңдікті сақтау. Балаларға уқалау мен сылап- сипаудың жеңіл түрлерін үйрету. Бір –біріне уқалау мен сылап- сипауға жаттықтыру. Дұрыс тыныс алуға қалыптастыру. 3.Екі аяқты қосып, секіртпемен секіруге, асықтарды атуді үйрету. Ойын ережесін білу және ойын барысында өзін- өзі басқара білуге үйрету. Жылдамдық сапаларын дамыту. Түрлі кедергілер арқылы жаттығулар орындау дағдыларын дамыту.
		1.Моральдық, ерік жігерлілік қасиеттерін дамыту. Жұптасып жаттығулар орындауды үйрету. Балаларды достық қарым- қатынас жасауға үйрету. Жіптін үстінен асыра допты алысқа лақтыруды үйрету. Секіртпемен секіруге үйрету. Салауатты өмір салтын құруға баулу. Аурудың белгілерін білуге үйрету. 2.Құм салынған қапшықшаны лақтыру, құм салынған қапшықшаны арқаға көйып еңбектеуді үйрету. Спортқа деген қызығушылықтарын дамыту. Дұрыс тыныс алуға қалыптастыру. Балаларға уқалау мен сылап- сипаудың жеңіл түрлерін үйрету. Бір –біріне уқалау мен сылап- сипауға жаттықтыру. 3.Жіптің үстінен асыра допты алысқа лақтыруды, құм салынған қапшықшаны лақтыру, құм салынған қапшықшаны арқаға көйып еңбектеуді жаттықтыру. Ойын ережесін білу және ойын барысында өзін- өзі басқара білуге үйрету. Балалардың қозғалу дағдыларын дамыту.
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін мен жаңылтпаштар айтқызу **Фонематикалық естуді дамыту:** Белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету **Сөздік қор**.Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау.Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану.Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы**. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат

		есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырып сөйлеу**. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету.
	Көркем әдебиет	Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға,көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу. Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтуға, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпақтарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сақтауға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға баулу.Мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға баулу. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру.Таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді,аққөңіл-салмақты) ынталандыру.
	Қазақ тілі аптасына 1 рет	**Тілдік дамытушы орта**. Ұжымдық әңгімеге қатысуға, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге, бейнелеу құралдарын қолдану. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алудыанық сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә,ө,қ,ү,ұ,і,ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. **Сөздік қор**. Қоршаған ортадағы заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру.Туыстық қарым-қатынасты білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің отбасындағы қызықты оқиғалар

		туралы айтуға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы**. Жай сөйлемдер құра білуге үйрету. Өз ойын жай сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Байланыстырып сөйлеу**. Ойыншықтар мен заттарды 4-5сөйлем мен сипаттауға,берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу.
	Математика негіздері	**Жиын**.Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру,заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу. **Сан,санау**.5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау,сандарды реті бойынша атауға«нешінші?»сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға,«барлығы қанша?»сұрағына жауап беруге үйрету.Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру.Тең ұғымын екі тәсіл мен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беругеүйрету.5көлемінде тура және кері санауға жаттықтыру. **Шама.**Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі заттыүстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттардысалыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуан-жіңішке сын есімдермен белгілеу. Бірнеше затты өсу және кему ретімен орналастырып,салыстыру. **Геометриялықфигуралар**.Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш)және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу,сөйлеуде сын есімдерді қолданып,салыстыру нәтижелерін атау(ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). **Кеңістікті бағдарлау**.Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау,берілген бағытта қозғалу(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастыру,заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдымда үстел,сол жағымда орындық тұр).

		Уақытты бағдарлау.Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту.
	Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беру. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету: ағаш биік,бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалармен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтауға баулу.
	Мүсіндеу	Ермексаз,сазбалшық,пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мүсіндеу, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу,майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мүсіндеу. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.
	Жапсыру	Жапсыру мен шығармашылық әрекетке қызығушылықты, шығармашылық қабілетті, қиялды дамыту. Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру.Түзу сызық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды қиюды үйрету.Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көкөністерді, гүлдерді, оюларды қиюда қолдану. Тар жолақтарды көлденеңінен қиюды, шаршының бұрыштарын қиюды үйрету.Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және олзаттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып,содан кейін оны желімдеу. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.
	Құрастыру	**Қағаздан құрастыру.** Қағаздан құрастыруға үйрету:қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара

		желімдеп, композиция құрастыру,«оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру. **Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.** Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.
	Музыка (аптасына 2 рет)	**Музыка тыңдау**.Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау(музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, танысшығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу,музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты,баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу. **Ән айту**.Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету,әнді созып,қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру(ре-си бірінші октава шегінде).Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту.Әуенді таза және сөздерді анық айтуға,музыканың сипатынжеткізе білуге үйрету.Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу(тәрбиешіні көмегімен). **Музыкалық-ырғақты қимылдар**.Би қимылдарын,ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру,марш сипатын ырғақты жүріспен беру,музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып,қос аяқпен еркін және жеңіл секіру,қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып,жүрелеп отыру,музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту,музыканың көңілді,ойнақы сипатын қабылдау,мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу,музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру. **Балалар** музыкалық аспаптарында ойнау. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Асатаяқ, сазсырнайда қарапайым әуендерді ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. **Билер.**Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру,қимылдарды өзгерту,шапшаңдықпен ептілік таныту,музыканың көңілді,ойнақы сипатын ажырата білу,атрибуттармен би қимылдарын орындау.Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету.

	Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үй**. .Баланың «Мен» бейнесін қалыптастыру. Баланы өсіп, жетілген ересек бала ретінде қабылдау, оның ойын ашық білдіруге мүмкіндік беру, келісім білдіру,жеке басын құрметтеу.Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы білімдерін жетілдіру.Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге,кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үйрету,отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер,салт-дәстүрлер туралы әңгімелеу,өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру. **Заттық әлем**. Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту. Адамдарға еңбектері үшін алғыс айтуға және еңбектің нәтижесіне құрмет көрсете білуге тәрбиелеу. **Байланыс және қозғалыс құралдары**. Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру.Көлікте жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелеу. **Еңбекке баулу**. Балалардың еңбек етуге деген оң көзқарасын тәрбиелеу, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру:бастаған істі аяғына дейін жеткізе білу, оны жақсы орындау. Жақындарының мамандықтары мен таныстыру,олардың атқаратын қызметінің маңызын түсіну, ата-анасының мамандықтарына қызығушылықты қалыптастыру. **Адамгершілік және патриоттық тәрбие**. Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге құрмет көрсетуге, кішілерге көмектесуге тәрбиелеу. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу. **Менің Отаным–Қазақстан**. Отанымыз–Қазақстан Республикасына дегенсүйіспеншілікті және мақтаныш сезімін ояту. Балаларды мемлекеттік мерекелерге қатысуға баулу. Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу. **Өсімдіктер әлемі**.

		Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабақ, жапырақ, гүл, тұқым)туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. **Жануарлар әлемі.** Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, коректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту. Жабайы аңдар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту. Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде–көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста- құстарды коректендірудің қажеттігі, көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы, жазда көбелектер, қоңыздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық,мекендейтін орнын анықтау